

бягва абстрактните образи и да насища големите теми на живота с плътно и пластически раздвижено съдържание. Езикът на улицата се съединява естествено с изящно нюансираните положения, дълбоката интимност с плакатната откритост и публицистиката. Поразителен е контрастът между разговорната, „плебейска“ реч и самочувствие и грандиозните видения на една нова човешка действителност, която обединява живота и революцията. Знаменателни са връзките между личността и присъщите на поезията изображения с любовни, семейно-интимни, местно одухотворени мотиви. У Бодлер, както заявява Лидия Гинсбург, „красивата вещ се сблъсква със страшната вещ“², докато при Вапцаров сблъсъкът е между грозния и красивия свят (не толкова между великолепието и уродството на субекта).

Вапцаров възприема редица от борческите смисли и интонации на Ботев, но ги изразява в логиката на своето индивидуално виждане и кредо. И това се отнася както до енергията на емоцията и протеста, така и до предизвикателното отдръпване от гръмогласното оповестяване на истината. От Яворов възприема драматичната напрегнатост на недоволника, оставайки сякаш безразличен спрямо виртуозната игра на музикалните и изобразителните елементи, вложени в лексикалните единици. Като Дебелянов е нежен и изповеден, но всичко туй придружено от внезапни втурвания в делничния бит или в конфликтно пулсиращите преживявания.

Това е форма на естетическа освободеност. Както е форма на освободеност и способът, по който диалогизира с етапните явления в съвременната поезия: разпадащите се „канонични форми“ на символизма, които Вапцаров подлага на тотална критика (доколкото среща символизация в творчеството на поета, тя олицетворява значимото в живота); предметността и нейното философско обобщаване, които големият поет интимизира, но и актуализира като разговор с днешното време; политическият динамизъм на пролетарската поезия от 30-те години, чиято същност претърпява коренна промяна в стиховете на Вапцаров; новият урбанизъм и скепсис на левите поети от 40-те години, чиято естетика се модифицира под въздействието на самопожертвователното поведение и безкористното човеколюбие.

При организацията на Вапцаровата поетична вселена водеща роля играе ритъмът като отпечатък от диханието на конкретната личност. На ритъма са подчинени римата, сравнението и метафората: никога банални, въпреки нефрапантния си изказ; никога самоцелни, въпреки дръзките образи и образни системи; никога делнично бледи, въпреки бликащите гласове от обикновения живот; никога тържествено поднесени, въпреки наличието на празнична атмосфера. В една посока обаче съществува подчертана закономерност! Като идеал и състояние на личността и обществото, като